

SLOVENSKI NAROD

Izhaja vsak dan popoldne, izvzemši nedelje in praznike. — Inserati do 80 petit vrst a Din 2, do 100 vrst a Din 2.50, od 100 do 300 vrst a Din 3, večji inserati petit vrst a Din 4. — Popust po dogovoru, inseratni davek posebej. — »Slovenski Narod« velja mesečno v Jugoslaviji Din 12.— za inozemstvo Din 25.— Rokopisi se ne vračajo.

UREDNIŠTVO IN UPRAVNISTVO
L J U B L J A N A . Knaufova ulica štev. 5
Telefon: 31-22, 31-23, 31-24, 31-25 in 31-26

P o d r už n i c e : M A R I B O R , Strossmayerjeva 3b — N O V O M E S T O , Ljubljanska c., telefon št. 26 — C E L J E , celjsko uredništvo: Strossmayerjeva ulica 1, telefon št. 65; podružnica uprave: Kocenova ul. 2, telefon št. 190 — J E S E N I C E : Ob kolodvoru 101.

Poštna branilnica v Ljubljani št. 10.351

Strangovo poročilo o Češkoslovaški:

Skrajna opreznost še vedno potrebna

Dokler ne bo popolnoma urejen nemški in njihinski problem v ČSR, ne more biti govora o pogajanjih z Nemčijo o drugih zadevah

LONDON, 3. junija. William Strang, direktor srednjevropskega oddelka zunanjega ministrstva, ki se je v torek vrnil s svojega potovanja po Evropi, je včeraj izročil zunanjemu ministru svoje poročilo. Kakor znano, je Strang obiskal Rim, Prago, Berlin in Pariz, kjer je stopil v stike z angleškimi diplomatskimi predstavniki in pri njih zbral vse informacije glede Češkoslovaške, ki naj omogočijo angleški vladam, da zavzame čim jasnejše stališče.

Ceravno poročilo Stranga ni bilo objavljeno, se doznavata iz dobro poučenih krovov, nekatere glavne podrobnosti. Strang prihaja do zaključka, da se je položaj v splošnem sicer znatno izboljšal in je pravt na napetost popustila, da pa je do konca volitev in še preko tega do konca pogajanja z narodnimi manjšinami potrebna največja opreznost vse dotlej, dokler ne bodo pogajanja med češkoslovaško vlado in sudetsko nemško stranko končnovljavo končana in sklenjen sporazum. Strang opozarja v svojem poročilu tudi na to, da se je načrt na rodnostnega statuta, ki ga je izdelala češkoslovaška vlada, v svoji prvotni sestavi, ki je bila sporlena Parizu in Londonu ob prilikl londonskega sestanka francoskih in angleških državnikov, odsej znatno spremenil. To velja zlasti v pogledu gospodarsko-političnih problemov. Končna redakcija statuta bo po njegovem mnenju končana še v par tednih.

Prezident dr. Edvard Beneš: »Najtežji trenutki so minili!«

Izjava dopisniku „Paris Soira“

PARIZ, 3. junija. br. Zunanje politični urednik »Paris Soira« Jules Sauerwein objavlja naslednjo izjavo, ki mu jo je dal prezident češkoslovaške republike dr. Edvard Beneš.

Priprečan sem, da so najtežji trenutki minili. Kakor vedno v prejšnjih mesecih in letih, sem tudi sedaj pripravljen, da se bo mir ohranil in rešil. Toda nas čaka še velik posel. Češkoslovaška bo storila vse, kar je v mejah njenih možnosti, da zadovolji narodne manjšine. Iskala in nadaljevala bo sodelovanje z zainteresiranimi velesilami, Francijo in Nemčijo, da bi se vrnili popolno spokojstvo tako v našo domovo, kakor v Evropo sploh.

Kardinal Verdier v Pragi „Divim se viteškemu zadržanju in solidarnosti češkoslovaškega naroda!“

PRAGA, 3. junija. br. Pariški kardinal Verdier, ki se na povratku z euharističnega kongresa mudi sedaj v Pragi, je včeraj sprejel zastopnika prosvetnega ministra, ki mu je v njegovem imenu poželel dobrodošlico. Pri tej priluki mu je izročil v dar 10 m dragocenega brokata, izdelanega točno po vzoru blaga, ki so ga našli v grobnici čeških kraljev. Ob 9 je nato imel kardinal Verdier v prvostolni cerkvi mašo za mir in za srečo Češkoslovaške in Francije. Stevilna množica je kardinala navdušeno pozdravljala. Ob 10 je kardinal sprejel mini strski predsednik dr. Hodža Opoldne je kardinala Verdiera sprejel predstavnik republike dr. Beneš na Hradčanah kjer je bil njemu na čast prirejen svečan obed. Na konsilu so bili predsednik vlade dr. Hodža, minister Franke, odpravnik apostolske nunciature v Pragi, francoski poslanik Lacroix kancelar predsedstva republike Šamal, opat Zavoral, predstojnik samostana Strahov in več drugih uglednih osebnosti. Medtem ko je bil kardinal Verdier v Hradčanah, se je pred gradčinom zbrala velika množica in čakala nanj kljub plohi, ki se je vila prav takrat. Ob 3. je kardinal Verdier zapustil Prago in odpotoval v Pa-

Pred svojim odhodom je sprejel dopisnika Havasa in mu izjavil: Češkoslovaška mi je priredila nepozaben sprejem. Povod sem bil deležen navdušenih ovacijs, ki pa so, o tem sem pripravljen, veljale v prvi vrsti Franciji. Nameraval sem potovati do celotne zasebno, da bi se seznanil s prilikami v ČSR, toda bilo mi je docela nemogoče hrabriti svoj inkognito. Mislim sem, da bom prišel docela nepravljivo, toda povod so vrharske francoske in češkoslovaške zastave. Nimam besed, da bi izrazil, kako zelo se me je dojmila ta nepravljiva pozornost. Divim se viteškemu zadržanju in solidarnosti češkoslovaškega naroda. To je zadržanje naroda, ki se zaveda nevarnosti, a tudi svoje lastne moči. Občudujem pa tudi solidarnost, ki sem jo opazil na vsakem koraku. Pozdravljali so me složno predstavniki najrazličnejših strank, od skrajne desnice do socialistov. Vsi so manifestirali ne samo prijateljstvo do Francije, marveč tudi brezmejno ljubezen do svoje lastne domovine. Tak narod in taka država ne moreta propasti in bosta, o tem sem prepričan, prestala vsako nevarnost.

Kompromisni predlogi Henleina Nemci so postali znatno popustljivejši

PRAGA, 3. junija. br. Iz krogov vodstva sudetsko nemške stranke se doznavata, da je bila v sredo dolga seja vodstva stranke, na kateri so razpravljali o položaju in sestavili kompromisne predloge o vseh vprašanjih, ki so bila načeta pri pogajanjih med stranko in vlado. Ti kompromisni predlogi so bili včeraj dostavljeni ministrskemu predsedniku dr. Hodži v obliki pismenih spomenic. Kakor se doznavata, predstavljajo ti predlogi bistveno korekturo tega, kar je Henlein zahteval v svojem karlovarskem govoru. Sinoči sta ministrska predsednika dr. Hodža obiskala Henleinova pooblaščena poslanca Kundt in Peters ter mu izročila protokol, ki vsebuje stališče sudetsko nemške stranke po vseh posrednih vprašanjih, glede katerih so vo-

dijo pogajanja med stranko in vlado. Kakor zatrjujejo, je pokazala nemška stranka znatno popustljivost in se v mnogotem približala stališču češkoslovaške vlade. Vla da se ni zavzela svojega stališča, ker bo o predlogih Henleina najprvo razpravljali politični odbor ministrov.

Nemci pa še vedno hujskajo

BERLIN, 3. junija. AA. Listi še zmerom pišejo o incidentih na Češkoslovaškem, posebno o incidentih, ki so jih povzročili češkoslovaški vojaki. »Berliner Börsenzeitung« pravi, da je pravi krivec teh incidentov praska vlada, ker je ustvarila vojno psihozo. Na koncu pravi list da ima vsako potrditev, pa tudi nemško potrditev svoje moje. »Berliner Tageblatt« pa

posebno poudarja, da se načelnik češkoslovaškega generalnega štaba general Krejci pogostost sestaja z zastopniki sovjetskega poslanstva. Skrajni čas je, prav ist, da se tujini odpre oči in da postanejo jasne zvezze med ČSR in SSSR in da se bo video, od koder izvirajo vojna psihoza.

Narodnostni statut

PRAGA, 3. junija. AA. Na včerajšnji seji vlade se nadaljevali z razpravo o manjšinskem pravilniku. Posebno so govorili o jezikovnem vprašanju. Na današnji seji bodo nadaljevali z obravnavanjem tega vprašanja.

Parlament odgovoren

Praga, 3. jun. AA. Seje parlamenta, ki bi se morale začeti dan 15. junija z razpravo o manjšinskem pravilniku, so odložene na pozneje.

Ameriški Slovaki za ČSR

Bratislava, 3. jun. AA. Havas: Smedo je prišel v Bratislavo večja skupina Slovakov iz Amerike. Na postaji so jim priredili navdušen sprejem. Godba je zaigrala češkoslovaško in ameriško himno. Voditelj skupine Hietko je rekel, da Slovaki v Ameriki že 20 let delujejo za proučevanje češkoslovaške republike. V tem namenu so se tudi odločili sedaj obiskati svojo domovino.

Pogajanja med Berlinskom in Londonom

LONDON, 3. junija. O pogajanjih med Nemčijo in Veliko Britanijo poroča Reuter, da je sedaj vse odvisno od tega, da se najde ugoden trenutek za pogajanja. Uspeh pogajanj bi bil mnogo lažji, če bi se ugodno rešilo vprašanje sudetskih Nemcev.

Anglija bo predlagala sklicanje španske mirovne konference

Med velesilami že razpravljajo o tem predlogu, ki ga želi London čimprej uresničiti

LONDON, 3. junija. br. V sporazumu s Francijo in Italijo namerava angleška vlada obema španskima taboroma poslati poziv na mirovno konferenco. Na tej konferenci bi sodelovali tudi velesile. Ce bi pa bilo sodelovanje Rusije na tej konferenci iz kateregakoli vrste izključeno, bi se morala izločiti tudi Nemčija in bi se morala španska mirovna konferenca omiljiti zgojni zgojni sodelovanje Francije, Italije in Anglije, ki so neposredno zainteresirane na položaju ob Sredozemskem morju. Na ta načrt se v dobi angleško-italijanskih pogajanj še ni mislilo. Sedaj pa je angleška vlada že pričela diplomatske razgovore z Rimom in Parizom in tej smeri. Dasi odgovor Italije še ni znan, potekajo diplomatski razgovori v tej smeri zelo povolj-

no in v Londonu upajo, da se bo mogel ta načrt v kratkem izvesti. V londonskih krogih z zadovoljstvom priznavajo, da se Italija strogo drži 13. aprila sklenjenega sporazuma in od takrat ni več poslala generalu Francu ne čet na oružja in drugih vojnih potrebitin. Ker je Mussolini ponovno izrazil željo, naj bi se politični sporazum med Italijo in Anglijo izpolnil sedaj še z gospodarskim sporazumom, pričakujejo v Londonu, da bo Rim brez nadaljnje pristala na angleške predloge glede Španije, ker je Anglija v zameno pripravljena nuditi Italiji finančno pomoč, ki ji je zlasti sedaj v dobi, ko mora do žetve kupovati kmetijske pridelke in vnožni uprave ljudi. Predsednik beograjskega društva za putevje je bivši prometni minister Svetislav Milosavljević, ki se je tudi priprjal dopolnje v Ljubljano, in sicer v spremstvu načelnika gradbenega ministra inž. B. Bučka, pomočnika gradbenega ministra inž. Josifovića in zastopnika nemškega generalnega in specjalnega inženirja za ceste iz Beograda inž. Dorša. Prispela sta tudi tajnik zagrebskega društva za ceste inž. M. Pajnčović in univ. prof. Čegratev iz Beograda. Goste so na kolodvoru pričakovali člani uprave ljubljanskega društva za ceste s predsednikom dr. V. Vrhuncem, ki jih je prisredno pozdravil. Prireditelj kongresa in ceste razstave je ljubljansko društvo za ceste.

Dolitični obzornik

„Najidealnejši slovenski žantje“

Akademsko glasilo za univerzino in javno vprašanje je objavilo na naslov tkzv. »slovenske akademski mladine« dopis, v katerem čitamo uvodno: »Mislimo na najidealnejše slovenske fante« (»Slovenec«, 17. V. st. 2.), ki so tri dni izvijigavali v kinu »Sloga film« »Goleme in ki se, ne vemo s kakšno pravico, pospušnijo s »slovensko akademsko mladino«. Ti »najidealnejši« so pred nekaj leti metalni gnila jajca v igralce »Vesele vinograd«, se zgrajali nad »Tutuji detetom« in si priborili v zadnjem letu nove trofeje: preprečili so uprizoritev »Puntarje« in se zdaj spet pojavili iz te me v kinu »Sloga«. Njihovo discipliniranost jamčijo suknje za zimo, za pomlad obleke, vse leto zaston hrana in stanovanje, po vrhu pa upanje na kariero (to je službo z najmanj 1200 din placa) — Kakor se vidi, list prav dobro pozna govorne ptiče, ki se pojavijo pri raznih prilika.

„Naša volja“

»Naše volje« 18. številka je izšla 1. t. m. List je glasilo naše jugoslovenske mladine na srednjih solah. Prav zanimiva sta članek »Za pošteno delo, pošteno plačilo in za domovino«. Članek »Za domovino se končuje takole: »Iz dneva v dan stopamo v življenje, približujemo se težkim nalogam državljanske dolžnosti in to začemo s prvim sinom jugoslovenskega naroda, skupaj z nosilcem našega narodnega edinstva od Drave, Save in Dunava do Skadra in Soluna, od Timoka do sinjega Jadranja, skupaj z mladim kraljem Petrom Karadjordjevićem. Naj nam bo Bog priča v sedanjosti in v bodočnosti, da smo nadaljevali, kar je bilo pridobljeno na slavo in večni obstanek enotnega jugoslovenskega naroda in naši boči, dnevi potrdijo, da je mladina, ki je videla mladost svojega kralja, bila častita in srčna, z besed, delom in življenjem prispela k zgodovini svojega rodu, čim si jejnejše strani, vredne in dostojne junakih prednikov.« Letna naročnina lista je 12 din. Rodoljubi, podpirajte vsaj z naročnino glasilo naše dorascajoče mladine!

Potres v Šleziji

KATOVICE, 3. junija. V jugovzhodni Šleziji so včeraj čutili močan potres. Prebivalstvo je v strahu zbežal iz hiš. Potres je poškodoval več poslopij.

Vihar na Angleškem je napravil veliko škode

LONDON, 3. junija. AA. Skodo, ki jo je povzročil zadnji vihar, cenijo na več milijonov funtov. Telefonske zveze v Londonu so bile dolgo prekinjene, tako da je v trgovskem svetu nastala prava zmuda. Televizijska radijska postaja v Londonu je zelo poškodovana. Tribune na slavnem džikaljšču v Epsomu so zelo poškodovane. Voda je zalila mnogo nižje ležeči stanovanj in se boje, da je mnogo ljudi utonilo.

Göring postal eče

BERLIN, 3. junija. br. Soprga maršala Göringa je včeraj ob 13.40 povila svojega prvega otroka, deklica. Mati in dečki sta zdrava. Maršal Göring je k temu veselilno dogodku prisjet naših pismenih in bu-

zovnih čestitk iz vse države in tudi iz inozemstva.

Roparji napadli ameriški potniški parnik

London, 3. junija. br. Na Jangoeju so izvršili kitajski roparji zelo držen napad na ameriški potniški parnik. Dvanajst roparjev je vtrhlo vstopilo na parnik. V ugodnem trenutku so razdelili radijsko postajo, zaprla kapitana in nato moštvo prisili, da je pripalo s parnikom na določeni kraj, dočim so potnike nagnili v podkrovje. Na nekem krajcu je dvanajst džurnik in okrog 300 roparjev, ki so nato popolnoma izpolnili parnik. Preni so naložili na džurnike in izgindili, dočim so parnik onesposobili za nadaljnjo plovbo, tako da jih niso mogli zasledovati. Sprito dejstva, da je na Jangoeju vse polno vojnih ladij, ki kontroliраjo promet trgovskih parnikov, je ta držni napad izvzel veliko presečenje. Roparji so odocieli za okrog 100.000 dolarov parna.

Borzna poročila.

CURIH, 2. junija. Beograd 10.—, Pariz 12.185, London 21.72, New York 439.1875, Bruselj 74.25, Milan 23.09, Amsterdam 242.325, Berlin 28.30, Dunaj 41.—, Praga 30.25, Budimpešta 22.20, Belgrad 2.25.

Krasen uvod v jubilejne svečanosti

ob 20 letnici probaja solunske fronte in osvoboditve ter zedinjenja Srbov, Hrvatov in Slovencev

Ljubljana, 3. junija

Nacionalna Ljubljana se je v častnem štetilu odzvala vabilu naših vojnih dobrovoljev, ki stopijo v javnost s svojimi priveditvami ob prikah, ko je treba poklicati v spomin dragocene žrtve tisočev junakov, se pokloniti mrtvim, ki so dali življenje za idejo jugoslovenskega političnega in kulturnega edinstva, ko je treba opomniti narod na narodne svetinje in narodne vrednote, ki so vodili osvoboditelje našega naroda do zmage. Kot uvod v jubilejne svečanosti ob 20 letnici probaja solunske fronte, našega narodnega in državnega zedinjenja so dobrovoljci srušili predlet lepo uspešno akademijo v veliki dvorani Kazin. Dvorana je bila polna, pršla so dobrovoljci, nacionalisti, številni višji oficirji ljubljanske garnizije, nacionalno ženstvo, posebno razveseljivo pa je bilo, da se je naša nacionalna mladina odzvala v častnem štetilu.

Odlični javni, kulturni in nacionalni delavci iz vseh slojev, ki smo jih opazili na priveditvi, so s svojim obiskom dokazali, da je Ljubljana nacionalna, da se zaveda pomembnosti žrtv naših dobrovoljev, ki so z junaštvom osvobodili narod, ter da hoče biti zvesta ideji, ki je vodila dobrovoljce do uspeha. Vabilu se je odzval novi divizionar Djordje S. Lukic. Prva priveditev z javnim začetjem, katero je s svojim obiskom počastil novi divizionar, je bila baš akademija dobrovoljcev. Kar simbolično smo dojeli ti dogodek, saj so naši dobrovoljci z našo slavno armado osvobodili jugoslovenski narod in ustvarili svobodno državo. Bansko upravo je zastopal višji svetnik Pobjednik, mestno občino dr. Ravnhar. Izredno pomembnost smo pripisovali navzočnosti zastopnikov dveh zavezninskih držav českoslovaškega konzula g. Minovskega in francoskega konzula g. Remeranda. Med zastopniki kulturne in nacionalne Ljubljane so bili gg. Engelbert Gangl, narodni poslanec Ivan Mohorič, Rajko Turk, Milan Mavrič, Rasto Pustoslemšek, Oton Župančič, prof. Fran Jeran, generalni tajnik Joško Pogačnik in drugi. Med višjimi oficirji, ki se vedno odzovejo vabilu na nacionalne priveditve, so bili generalstveni polkovnik Orlovič, inženjerski podpolkovnik I. Golovič, podpolkovnik Oblak in drugi.

Akademija je bila otvorenja z Jenkovo uveruto »Kosovac«, katero je izvajal orkester dravske divizije pod vodstvom kapelnika podpolkovnika F. Herzoga. Izvajanje orkestra pod odličnim vodstvom novega kapelnika podpolkovnika Herzoga, ki zavzemata odlično mesto v glasbeni kulturi kot do-

vrem dirigent, je nudilo izreden umetniški užitek.

Dobrovoljec dr. Ernest Turk je nato z jedrnatimi besedami orisal boje srbske armade in dobrovoljcev za osvobodenje. Poudaril je, da živimo v kritični dobi, ki prinaša presenečenje in ki zahteva od nas vse, da cenimo žrtve za naše osvobojenje. Poslušali so z napetostjo sledili predavatelju, ko je pojasnil pomen probaja solunske fronte za izid svetovne vojne. Sam je bil v jugoslovenski diviziji, katero je ustvaril tedanjeg regent Aleksander, zato je lahko z besedami, ki so vsem segle v srca, povedal, s kolicim junaštvom in s kolicimi žrtvami je srbska armada z dobrovoljci in zavezniki mi četami predala solunsko fronto ter v 40 dneh prikrala zopet na Dunav ter tako osvobodila domovino. Češi in Jugoslovani so se borili za osvobojenje v Dobrudži in na solunski fronti.

Bolj kasnor kdaj prej je treba danes zaručiti vse, ki jim je narod in domovina več kakor osebne koristi, kar pripomore k popolnemu zedinjenju, je treba podpirati, kakov je treba likvidirati vse, kar razdvaja in ruši enotost. Spričo izrednih razmer v Evropi je cipanje narodnih sil naravnost zločin. Vse je treba žrtvovati za našo os od Triglavca do Djevdijelje pod vodstvom zvezde Karadjordjevićev.

Govor dr. Turka so navzoči večkrat prekinili z navdušenim aplavzom. Sopranička gdč. Valerija Heybalova je zapela tri pesmice in so jo poslušali nagradili z odobravljanim, dobrovoljci so ji pa poklonili lep šopek cvetlic, nakar je maturant g. Marjan Berger odlično recital Župančičev »Kovačev« in Lovrenčičev mogočno vizijo naših neodrešenih bratov »Naša žemlja«. Po odmoru je orkester pod vodstvom podpolkovnika Herzoga zaigral še predigro Zajčev »Granitarjev«, mladi baritonist g. Rakovec je zapel tri pesmi. Rakovec ima zlato v grlu, občinstvo ga je nagrađilo s posebnim navdušenjem. Pevca in pevko je spremljal na klavirju g. Neff. Dobrovoljci g. Rajko Paulin je prečital odlok iz svojega dnevnika, ki ga je pisal v kaverni na solunski fronti na dan po Vidovem dnevu l. 1918. Z državno hymno je bila lepa akademija zaključena. Odslili smo v prepričanju, da dobrovoljci lepšega uvida v srečanosti ob 20 letnici osvobodenja niso mogli pridereti in da dobrovoljski duh še živi ter da mu je nacionalna Ljubljana zvesta.

Danes samo 2 predstavi in sicer ob 16. in 19.15! Danes nepreklicno zadnjikrat!

Toomai — poglavar slonov

KINO UNION

Izredno zanimiv in napet film po znamenitem Kiplingovem romanu Elephantboy

Tel. 22-21

Četrto stoletja MK Ilirije
Klub je priredil že sedmo mednarodno hitrostno dirko na Ljubljani

Ljubljana, 3. junija

V torek zvečer je v restavraciji pri Slamiču polagal eden naših najstarejših in najzaslužnejših klubov za kolossalni in motociklistični sport SK Ilirija račun o svojem delu v preteklem letu. Podpredsednik g. Fran Borštnar je prisrčno pozdravil številno članstvo in se v topnih besedah spominjal med letom umrlih članov zlasti predsednika Rudolfa Zalokarja in pokojnega kapetana Zelenke, ki ga je teži delo doletela tragična smrt.

Tajnik g. Polak je poročal, da zaključuje MK Ilirija 24. leto in stopa v jubilejno 25. Tudi lani je bilo delo v klubu plodonosno in koristno za vso našo motociklistiko. Klub šteje 43 ustanovnih in 120 rednih članov. Lani je priredil celo vrsto tekem, med prvimi je bil tradicionalni »Lav na lisicoh« 9. maja, a glavno delo je bilo osredotočeno na sedmo mednarodno hitrostno gorsko dirko na Ljubljani 15. avgusta. Že sedmič po vrsti in tudi v času največjega mrtvila v naši motociklistiki je klub priredil to dirko, kar je najboljše smrtevilo za njegovo delovanje in energijo, saj je privede v zvezana z velikimi gmotnimi stroški in zahteva temeljite ter vestne priprave. Pri zadnji dirki se je moral klub boriti še z večjimi težkočrami kakor ohitajočo, a najhujši udarec ga je zadel s smrtno predsednika Rudolfa Zalokarja, ki so ga člani spremili na zadnji poti naši predveder Ljubljanske dirke. Kakor popreje predsednik, se

je tudi tajnik v lepih besedah spominjal zaslужenega pokojnega predsednika.

Za dirko se je prijavilo 39 dirkačev, od teh 12 inozemcev. Dirka je kravala uspešna v vsakem pogledu in gre zahvala vsem, ki so klub moralno, zlasti pa gromotno podprt. Pozneje je klub priredil tudi izlet članstva v Trst, pozorni pa moto-

skljevirov na Bledu. Razveseljiv pojav je

bilo poživljenje kranjske sekcijske, ki bo le-

to skupaj z ljubljansko izvedla dirko na Jezeru. Eden največjih in najpomembnejših uspehov pa je tudi fuzija MK Ljubljane z MK Ilirijo, saj je gotovo, da bodo zdaj z držurnim močmi dosegli večje uspehe kakor poprej.

Tajnik je našel še vrsto uspehov, ki jih je klub dosegel pri raznih dirkah, na kar so sledila poročila drugih funkcijarjev in volitve, pri katerih so bili izvoljeni: za predsednika Borštnar Franc, za pod-

predsednika inž. Ivan Bartl in Ignac Vok,

za tajnika Franc Polak, za blagajnika Alojzij Cirmam, Avgust Levičar, Rolf Kasig, iz Kranja pa I. Vičman, Kranj, Mirko Kobi, Kranj. Stane Vidmar, Joco Šolar, Emerik Zelenka in Ivan Rekar, Kranj. Sportna in tehnična komisija: načelnik Vekoslav Kepec, podnačelnik Ivo Miklavčič, rezivzor in nadzorni odbor Joso Goršek, Anton Skrajner, Vinko Bar, Zwolinski Leopold in gospodar Rudolf Jereb.

Radi smržanja uradnih prostorov uprava »Slovenskega Narodnega jutri v soboto popoldne ne bo poslovala.

brez nadzorstva, nad katerim je samo voznik vihrl bič in včasih tudi po prešerni mladini, ki je uhajala z voza.

Gledal sem in se spomnil pokojnega upravitelja g. Lapajnetra, ki je še meni bistril v šoli glavo. S kalošno skrbjo in veseljem se je on udeleževal z mladino vseh pohodov! Kako je znal spraviti v sklad vse, kar je bilo kje v izbišku, drugje v pomikanju. Z gremko zavesijo sem ugotovil, da takšnega upravitelja, kakor je bil on, ki bi dal vse za naše otroke, ne bomo več imeli. No izdaj je prepozno, da to premišljujem.

Oče.

Iz Celja

— Dve nesreči. V Podgorju pri Šmartnem ob Paki je padla 64-letna kočarica Marija Praprotnikova v torek tako nesrečno, da si je zlomila desno nogu v kolenu. V sredo je trčil 31-letni, v zabukovskem rudniku zaposleni rudar Ivan Vajnceti iz Šešč pri St. Pavlu pri Preboldu na cestnem križišču pri Vovkovi gostilni v Grizah s kolesom v neki avtomobil ter si pri karambolu presekal kote na levki roki. Ponesrečenca se zdravila v celjski bolnični.

— Kopalna sezona bo otvorjena v soboto 4. t. m. ko bo občina odprla moško in žensko kopališče ob Savinji.

— Mrteve ob železniški proggi. V vodi v jarku poleg železniške proge blizu Teharja pri Celju so našli v četrtek dopoldne trup redova pogrančne čete Milivoja Dimitrijevića iz Celja. Dimitrijević je v sredo zvečer spremil dve dekleki do njunega doma na Teharju in se je vrnil po proggi proti Celju. Očividno ga je preseenet vlak, pri čemer ga je lokomotiva odbila in treščila v jarek, kjer je utonil. Truplo je po komisijskem ogledu prepeljali v matičnično teharskega pokopališča.

— V celjski bolnični je umrla v sredo 26. letna dalmatinica Roza Reberščkova iz Verac pri Podčetru.

Iz Maribora

Pomladanska gasilска voja. Sneti je kmalu po 19.30 vzemnili mesto plat zvona, ki je naznanjal požar v notranjem mestu. Tačno nato so priteli zapuščati gasilski dom na Koroski cesti avtomobili po žarnike brambe, ki so po Stočni, Gospodki in Vetrinjski ulici obokali kraj namisljene požara. »Gorelec« je poslopje Prastejdione na vogalu Gospodske in Jurčičeve ulice in bližnja sosedna poslopja. Na kraju požara je prisla požarna bramba skor z vsem tehničnim aparatom. Uporabljen je bil tudi novi tank za vodo in velika Magirus letva. Iz sedmih cevi je bruhalo 5000 litrov vode na minuto. Pasantje, ki jih je plat zvona in pojavnih požarnikov precej vznenimirili, so spoznali, da gre le za vajo, z zamikanjem v velikem številu opazovali veliko ravnjanje naših vrhov gasilcev. Po končani uspieli vojni so gasilci v popolni formaciji defilirali na Slovenskem trgu pred župnim starešino g. Bogdanom Pogadnikom. Vaja je bila dober dokaz o odlični opremi in vzorni izvežbanosti gasilcev.

— Angaziran je nov tenorist. Mesto odhajačega tenorista g. Belizarja Sanciona je upravi Narodnega gledališča uspelo

Danes premjera! Vodilni hudoštva, koncertna vilačna in teatarska po istoimenski nemrtni noveli L. M. TORSTONA »HEDVIKA VRAGA«.

Sodelujejo:

Zbor domačih košarkov, Ivan

Možuhin in Lil Dagover.

Gledališča: OAJKOVSKI, MUSOGORSKI in BOŠODIN

KINO SLOGA, tel. 27-30 — Danes ob 16., 19.15 in 21.15 uro!

pričuti za prihodnjo sezono tenorista zagrebške opere g. Anatola Manoševskega. Pevec, ki je naši publiko že znan s kulturnim večerom buščanja Ruske Matice, je gotovo zelo velika pridobitev za naš teater.

Taj publicist v Mariboru, znan mačarski pisatelj in novinar Jo Petri se misli v Maribor. V spremstvu načelnika tržaške prometnega odseka mestne občine g. Zorzanu si je ogledal znamenitosti mesta in okolice.

— Nov odvetnik, G. dr. Franjo Kruse,

ki je pred kratkim opravil z odličnim uspehom odvetniški izpit, je bil vpisan v seznam odvetnikov odvetniške zbornice za dravsko banovino in je prevezen pisano po pok. dr. Ferdu Lašču.

— Premestiti. Vlakovedje Fran Sebeder je bil premeščen iz Maribora gl. kol. v Celje; pomožni predmetnik Rudolf Verderber pa od Sv. Lovrenca na Drew. potju v Polzel.

— Smrtna žrtev avtomobilke, nezreje. V bližini Fale je doslej še neizločeni avtomobilist povzeli 67letnega delavca Ivana Gošnika iz Činčata na Pohorju. Mimočodo so ga našli vsega v krv v cestnem jarku. Bil je takoj prepeljan v splošno bolničko, kjer so se zdravnik zmanjšali zdravstveni zavojci. Voznik pa je bil v celoti v celotnem zdravju.

— Smrtna žrtev avtomobilke, nezreje. V bližini Fale je doslej še neizločeni avtomobilist povzeli 67letnega delavca Ivana Gošnika iz Činčata na Pohorju. Mimočodo so ga našli vsega v krv v cestnem jarku. Bil je takoj prepeljan v splošno bolničko, kjer so se zdravnik zmanjšali zdravstveni zavojci. Voznik pa je bil v celoti v celotnem zdravju.

— Smrtna žrtev avtomobilke, nezreje.

V bližini Fale je doslej še neizločeni avtomobilist povzeli 67letnega delavca Ivana Gošnika iz Činčata na Pohorju. Mimočodo so ga našli vsega v krv v cestnem jarku. Bil je takoj prepeljan v splošno bolničko, kjer so se zdravnik zmanjšali zdravstveni zavojci. Voznik pa je bil v celoti v celotnem zdravju.

— Smrtna žrtev avtomobilke, nezreje.

V bližini Fale je doslej še neizločeni avtomobilist povzeli 67letnega delavca Ivana Gošnika iz Činčata na Pohorju. Mimočodo so ga našli vsega v krv v cestnem jarku. Bil je takoj prepeljan v splošno bolničko, kjer so se zdravnik zmanjšali zdravstveni zavojci. Voznik pa je bil v celoti v celotnem zdravju.

— Smrtna žrtev avtomobilke, nezreje.

V bližini Fale je doslej še neizločeni avtomobilist povzeli 67letnega delavca Ivana Gošnika iz Činčata na Pohorju. Mimočodo so ga našli vsega v krv v cestnem jarku. Bil je takoj prepeljan v splošno bolničko, kjer so se zdravnik zmanjšali zdravstveni zavojci. Voznik pa je bil v celoti v celotnem zdravju.

— Smrtna žrtev avtomobilke, nezreje.

V bližini Fale je doslej še neizločeni avtomobilist povzeli 67letnega delavca Ivana Gošnika iz Činčata na Pohorju. Mimočodo so ga našli vsega v krv v cestnem jarku. Bil je takoj prepeljan v splošno bolničko, kjer so se zdravnik zmanjšali zdravstveni zavojci. Voznik pa je bil v celoti v celotnem zdravju.

— Smrtna žrtev avtomobilke, nezreje.

V bližini Fale je doslej še neizločeni avtomobilist povzeli 67letnega delavca Ivana Gošnika iz Činčata na Pohorju. Mimočodo so ga našli vsega v krv v cestnem jarku. Bil je takoj prepeljan v splošno bolničko, kjer so se zdravnik zmanjšali zdravstveni zavojci. Voznik pa je bil v celoti v celotnem zdravju.

DNEVNE VESTI

Otvoritev letosnjega ljubljanskega velesejma. Jutri ob 10. bo na sejnišču slavnostna otvoritev letošnjega ljubljanskega velesejma. Pokrovitelj Nj. Vel. kralja Petra II. bo zastopal na otvoritvi brigadni general g. Dodik, velenjem bo pri otvoril minister dr. Miha Krek, ministarskega predsednika in notranjega ministra bo zastopal ban dr. Natlačen, finančnega ministra finančni direktor Avgust Sedlar, poštnega ministra poštni direktor dr. Vagaj, vojnega ministra polkovnik Milan Mašič, zagrebško Trgovsko zlomnico predsednik dr. Krasnik in generalni tajnik dr. Fleischer, francoskega poslanika tukajšnjem konzul g. Remerand, ki bo pozdravil goste pred francoskim pavilijonom, kjer bo krasna razstava francoske knjige. V nedeljo prispetva v Ljubljano na cestni konгрес ministarski predsednik dr. Stojadinović in minister za gradnje Stošović, ki bosta prisotovovali Kongresu in si gotovo tudi ogledala velesejem. Praski župan dr. Peter Zenkl je poseljal k otvoriti našega velesejma zelo laskavo pismo, v katerem čestita predstojitelju k lepemu uspehu.

Naši delegati na policjskem kongresu v Bukarešti. V nedeljo bo v Bukarešti mednarodni policjski kongres, ki se ga udeležejo tudi naši delegati in sicer načelnik ministarstva dr. Keršan, šef beograjske policije Ačimović, šef zagrebske policije dr. Vragović in šef ljubljanske policije dr. Hacin.

Gorski trgovski združenje na ljubljanskem velesejmu. Iz Gorice nam počrdojo, da se udeleže skoraj vsi člani tamkajšnjega trgovskega združenja iz mesta in dežele jutri slavnostno otvoritev ljubljanskega velesejma. Nad 200 izletnikov prispevajo v Ljubljano v spremstvu predsednika združenja Cav. Giana, ravatelja g. dr. Godeasa in organizatorja ter ravatelja urada za potnike g. cav. Applanića. Ljubljana se slavnostno pripravlja, da sprejme drage goste, ki se zadnje čase vedno bolj zanimajo za našo državo in vedno prihajajo k nam na prijetelske obiske. Gosti bodo gotovo odnesli z velesejma najboljše vtise in bodo pri nas prisorejali in vsi jim bomo šli na roko, da spoznajo naše gospodarstvo in naše industrijske in druge proizvode. Želimo, da bi bili gostje pri nas zadowoljni in da bi se vrnili v svoje kraje z najlepšimi spomini.

JADRAN

avtobusno podjetje d. d. — Ljubljana.
za avtobusno progo: Ljubljana—
Zužemberk—Kočevo—Susak

VOZNI RED

Vozna Ljubljana—Susak tja in nazaj
Din 125.— Veljavno 30 dni.
6.05 9.30 km Ljubljana 19.30 22.25
— 10.40 33 Velike Lašče 18.20 —
6.45 — 20 Grosuplje — 21.41
7.00 — 28 Višnja Gora — 21.25
7.15 — 33 Štična — 21.14
7.50 — 53 Zužemberk — 20.36
8.50 12.— 64 Kočevo 17.20 19.30
12.00 15.00 152 Susak 14.00 16.00

Jugoslovenski teden v Karlsruhe. V času od 22. do 29. maja je badensko državno gledališče v Karlsruhe priredilo jugoslovenski teden, na katerem so bili na sporednu komorni in simfonični koncerti jugoslovenske glasbe z deli Krsta Odaka, Josipa Slavenskega, Krešimirja Baranovića, Stevana Hristića, Antona Lajovicia in L. M. Škerjanca, ki sta jih dirigirala Fran Lhotka in Jakov Gotovac. Teden je bil zaključen z Lhotkovim »Vragom na vasi, baletno kompozicijo, ki sta jo pri nas izvajala Pino in Pia Malakarjeva. Propagandni teden jugoslovenske glasbe v Karlsruhe je dosegel velik uspeh.

Zabetoniranje šentviške ceste. V soboto med 14. in 15. bo v primeru lepega vremena v St. Vidu majhna slovesnost. Stavbno podjetje »Slograde«, ki gradi šentviško cesto, bo zabetoniralo njen zadnji del in s tem bodo zaključena dela na nej. Šentviška cesta je del modernizirane gorjenjske ceste. Modernizirati so jo pričeli letos 1. maja. Cesta je dolga 1372 m, betonirali so jo pa v širini 6 m. Pri delu je bilo zaposlenih okrog 120 delavcev. Ker je beton še nekoliko hrkek in se mora najprej dobraba striditi, bo za promet otvorenje še 1. julija.

Zivahen tujski promet v Dalmaciji. Za binkoštne praznike je napovedanih v Dalmaciji več skupin inozemskih letoviščarjev zlasti iz Nemčije in Českoslovaške. Vendar zjutraj je prispevalo v Split 25 svitarskih turistov iz 70 českoslovaških zeleničarjev vsak mesec na naš Jadran. Skozi Split je potoval v srednji poljski minister socialne politike Kosciatowskij.

Novi slovenski grobovi v Ameriki. V Virginiji je umrl slovenski pionir Martin Panian, star 57 let, doma od Treli far pri Metliki kjer se je izučil čevljarsvstvo. V Beaufortu je umrla Marija Rački, star 65 let, doma iz Grotive ob Kolpi. V Clevelandu pa umrla Ljuba Gašparac, rojena Burger, star 58 let, Janez Bajt, star 63 let, doma iz Javorja pri Litiji, Marija Novosel, star 59 let, doma iz vasi Žejno, fara Čatež na Dolenjskem. Franc Sušnik, star 51 let, doma iz Zavrha, fara Kamnik in 15 mesecev star hčerka edinka Janeza Tomažiča. V Universalu je umrla Marija Cesar, star 45 let. V Johnstownu je umrla Mihajla Rastep, star 61 let, doma iz Tolminca. V Chicago je umrla Marija Lagen, star 51 let, doma iz Prekmurja. V Bridgeportu je umrl Janez Smrkoli, star 73 let, doma iz Vašči pri Litiji. V Pittsburghu je umrl Antojo Gašperič, star 56 let, doma iz Prema na Primorskem. V Genezavi je umrla Margaret Koščič, rojena Logar, star 69 let, doma iz vasi Podgora, fara Zužemberk. V Cooperstownu je umrl farmar Franc Bradli, star 60 let, doma iz Zarečja pri Ilirske Bistrici. V kraju Avella umrl Franc Peterlin, star 70 let.

Planinske ceste niso mogroče samo v drugih, prometno visokostežnih državah. Tudi pri nas, posebno v dravski banovini, ki je tako obdarjena s prirodnimi lepotami, so mogroče. Kje naj bi potekale in kaj bi odkrile na lepotnih zakladih bomo študirali na razstavi »Cestec« od 4. do 13. junija 1938 na ljubljanskem velesejmu.

Zelo velike pozornost bo vzbudila »Dolmar žaga«, ki jo razstavlja tvrdka Dolmar zunaj paviljona »Ex« od 4. do 13. junija. Kot rezilo pri omenjenem stroju služi rezkalna veriga in preteče hlad, ki je 80 cm debel v eni dobrini minutni meditem ko se rabi sicer za to delo celih dvajset minut. Prav tako si bo lahko ogledal vsak pri isti tvrdki, kako se z navadno mizarško tračno žago more hitro rezati jedlo in vse druge kuhinje, kar

je za izdelovalce karoserij itd. nekaj ne-pogrešljivega. Tesar se lahko poslužuje strojev klub temu, da nima na razpolago električnega toka. Tudi ta stroj bo v pogonu na razstavnem prostoru že omenjene domače tvrdke.

Izredno lep dar je Založba »Slovenska knjiga« v Kamniku za Binkošt poklonila mladini s pravkar izšlo knjigo »Biserne«, ki jo je spisal pisatelj Ivan Albreht. Knjiga je vsebinsko pestra in zanimiva, bogato ilustrirana in elegantno v platino vezana. Botri, in botrice naj tega res lepega knjižnega dela ne prezmo, ko izbirajo darove svojim birmancem. »Biserne« velja v razširovanem izdaji din 40 in se dobri v vseh knjigarnah, v Ljubljani tudi v knjigarni Tiskovne zadruge v Šeltenburgovi ulici.

— Prva redina knjiga Založbe »Slovenska knjiga«, namreč že napovedana »Zatina rana«, izide hkrati s 3. in 4. številko revije »Slovenska knjiga« predhodne dne. Oprema knjige bo razkošna, radičesar je se je delo nekoliko zakasnilo. Cenj. naravniki naj to blagohotno oproste. Mlado založništvo se je s svojo prvo knjižno publikacijo prav pričkuno predstavilo javnosti ki bo brez dvoma sprejela njegovo prizadevanje z razumevanjem in simpatijo.

Nemški študentje v Splitu. V oceanografskem institutu v Splitu se mudi 30 študentov biologije iz Münchena pod vodstvom vsebinskih profesorjev Faberja in dr. Gerasnerja. Nemški študentje proučujejo biologijo našega morja. Iz Splita krejejo v južno Dalmacijo.

Borzo razsodisce v Ljubljani. Pri razsodisu ljubljanske borze za blago in vrednote od 1. julija do 15. avgusta t. l. bo ustnih razprav, pa pa se bodo sprejemale tožbe.

Italijanska eskadrila smrti v Zagrebu. Včeraj zjutraj je priletelo na poti v Beograd v Zagreb 12 italijanskih lovskih letal pod vodstvom poveljnika eskadrile majorja Remundina. Ta eskadrila se imenuje eskadrila smrti in sicer zato, ker dela čudovite akrobacije v skupini. Že nad mnogimi mesti Evrope in tudi Amerike so ljudje občudovali njihovo spremnost in pogum. Letala so type Fiat z motorji po 650 k. s. in lahko leta s hitrostjo 450 km na uro. Za pot od Gorice do Zagreba je rabila eskadrila 35 minut.

Za 200.000 din gradiva za cestne kanale, namreč za 100.000 din litoteleznih izdelkov in za 100.000 din cementinskih kamalskih cevi razpisuje mestno poglavarstvo ljubljanskega v »Šlužbenem listu« 4. t. m.

Vreme. Vremenska napoved pravi, da se bo pooblačilo, ni izključeno, da bo deževalno. Včeraj je znašala najvišja temperatura v Beogradu, Sarajevu in Splitu 29, v Zagrebu 28, v Mariboru 27, v Ljubljani 26. Davi je kazal barometer v Ljubljani 763,2, temperatura je znašala 13,4.

Zupana Permeta jama pri Ponovi vasi je redno odprtva vsako nedeljo in praznik. Na binkoštni ponedeljek bo igrala pri jami godba. Za dobro kapljico in prizrek je poskrbljeno. Jane na razšruj bo tudi na razpolago. Posečajte domačo, a očarljivo podzemno jamo.

Iz Ljubljane

— Ljubitelji morskih rib so prišli po dolgem času na svoj račun. Pred tem so bile nekaj čase na našem trgu naprodaj poceni morke ribe, predvsem skuze in tun. Ljudje so jih precej kupovali in morda je bil zaradi tega nekoliko manjši konzum mesa. Mesari so se začeli obračati na magistrat, naj bi začetišti njihove interese. Pozneje je bila uvedena višja užitna na uvoz rib kar je znadno vpeljalo na cene. Zdaj so naprodaj izredno poceni skuse in sardelice, pač radičesar dobrega ribolova zadnje čase. Skuse so po 10 din, sardelice pa po 6 do 8 din/kg. Zaradi tega je bil danes naval na ribjem trgu. Trg je bil dobro založen tudi z rednimi ribami, ki so jih prodajali po ne spremenjenih cenah.

— Neznenos prah v Mostah. Iz Mosta nam poročajo: Ko so bile Moste še samostojne občine, so nam dvakrat, včasih tudi trikrat na dan polivali ceste, zdaj, ko smo pa priključeni veliki Ljubljani, pa kar tonemo v prahu. Cest sploh ne skropve, čes, da se je pokvaril voz in da nimajo drugega na razpolago. Stanovanja moramo imeti ves dan zaprta. Ce je to zdravju koristno in ce je to uspešno v zoper tuberkulozo, res ne vemo. —

K temu bi se pripomnili, da prav nič boljše ni niti v mestu samem, saj se opoldne celo na tlakovani Tyrševe cesti dvigajo oblaki prahu, a Dolenjska cesta, ki

je ena najbolj prometnih in preko katere gre ves tranzitni avtomobilski promet na Sufak, je ves dan zavilita v oblike prahu. Ljubljansko prebivalstvo in tudi okolišani upravičeno vprašujejo, zakaj plačujejo tako visoke davke in doklade?

— Spremekiranje Erjavčeve ceste. Ze zaradi konresa društva za ceste je bilo potrebno, da popravijo sprejemljivost Erjavčeve ceste v ulici na Vrtači, sicer bi se gosti ne mogli navduševati nad učinkom ceste. Spremekirano cestilje je treba večkrat popravljati in Erjavčeva cesta popravljajo vsako leto vsaj enkrat. Pri sprejemljivosti cestah je trdna samo površina, kar služi predvsem namenu, da cesta ni prazna, ne pa toliko sami trdnosti ceste. Vadiveljni stroški pogostost popravilom na manj prometnih cestah niso vedni takor pri manjših cestah.

— Lj. Sokol Ljubljana-Slovenija priredil svoj javni večerni televodni nastop v petek, dne 3. m. ob 20. uri v mineraloški predavatelji naše univerze predavanje o temi: Aleš Ušenčnik in moderna filozofska problematika. Predaval bo g. univ. prof. dr. France Weber. Predavanje se bo vršilo v prostorju 70-letnice Aleše Ušenčnika. Vstop prost. Vabiljeni vsi, ki se zanimali.

— Lj. Sokol Ljubljana-Slovenija priredil svoj javni večerni televodni nastop v petek, dne 3. m. ob 20. uri v mineraloški predavatelji naše univerze predavanje o temi: Aleš Ušenčnik in moderna filozofska problematika. Predaval bo g. univ. prof. dr. France Weber. Predavanje se bo vršilo v prostorju 70-letnice Aleše Ušenčnika. Vstop prost. Vabiljeni vsi, ki se zanimali.

— Lj. Sokol Ljubljana-Slovenija priredil svoj javni večerni televodni nastop v petek, dne 3. m. ob 20. uri v mineraloški predavatelji naše univerze predavanje o temi: Aleš Ušenčnik in moderna filozofska problematika. Predaval bo g. univ. prof. dr. France Weber. Predavanje se bo vršilo v prostorju 70-letnice Aleše Ušenčnika. Vstop prost. Vabiljeni vsi, ki se zanimali.

— Lj. Sokol Ljubljana-Slovenija priredil svoj javni večerni televodni nastop v petek, dne 3. m. ob 20. uri v mineraloški predavatelji naše univerze predavanje o temi: Aleš Ušenčnik in moderna filozofska problematika. Predaval bo g. univ. prof. dr. France Weber. Predavanje se bo vršilo v prostorju 70-letnice Aleše Ušenčnika. Vstop prost. Vabiljeni vsi, ki se zanimali.

— Lj. Sokol Ljubljana-Slovenija priredil svoj javni večerni televodni nastop v petek, dne 3. m. ob 20. uri v mineraloški predavatelji naše univerze predavanje o temi: Aleš Ušenčnik in moderna filozofska problematika. Predaval bo g. univ. prof. dr. France Weber. Predavanje se bo vršilo v prostorju 70-letnice Aleše Ušenčnika. Vstop prost. Vabiljeni vsi, ki se zanimali.

— Lj. Sokol Ljubljana-Slovenija priredil svoj javni večerni televodni nastop v petek, dne 3. m. ob 20. uri v mineraloški predavatelji naše univerze predavanje o temi: Aleš Ušenčnik in moderna filozofska problematika. Predaval bo g. univ. prof. dr. France Weber. Predavanje se bo vršilo v prostorju 70-letnice Aleše Ušenčnika. Vstop prost. Vabiljeni vsi, ki se zanimali.

— Lj. Sokol Ljubljana-Slovenija priredil svoj javni večerni televodni nastop v petek, dne 3. m. ob 20. uri v mineraloški predavatelji naše univerze predavanje o temi: Aleš Ušenčnik in moderna filozofska problematika. Predaval bo g. univ. prof. dr. France Weber. Predavanje se bo vršilo v prostorju 70-letnice Aleše Ušenčnika. Vstop prost. Vabiljeni vsi, ki se zanimali.

— Lj. Sokol Ljubljana-Slovenija priredil svoj javni večerni televodni nastop v petek, dne 3. m. ob 20. uri v mineraloški predavatelji naše univerze predavanje o temi: Aleš Ušenčnik in moderna filozofska problematika. Predaval bo g. univ. prof. dr. France Weber. Predavanje se bo vršilo v prostorju 70-letnice Aleše Ušenčnika. Vstop prost. Vabiljeni vsi, ki se zanimali.

— Lj. Sokol Ljubljana-Slovenija priredil svoj javni večerni televodni nastop v petek, dne 3. m. ob 20. uri v mineraloški predavatelji naše univerze predavanje o temi: Aleš Ušenčnik in moderna filozofska problematika. Predaval bo g. univ. prof. dr. France Weber. Predavanje se bo vršilo v prostorju 70-letnice Aleše Ušenčnika. Vstop prost. Vabiljeni vsi, ki se zanimali.

— Lj. Sokol Ljubljana-Slovenija priredil svoj javni večerni televodni nastop v petek, dne 3. m. ob 20. uri v mineraloški predavatelji naše univerze predavanje o temi: Aleš Ušenčnik in moderna filozofska problematika. Predaval bo g. univ. prof. dr. France Weber. Predavanje se bo vršilo v prostorju 70-letnice Aleše Ušenčnika. Vstop prost. Vabiljeni vsi, ki se zanimali.

— Lj. Sokol Ljubljana-Slovenija priredil svoj javni večerni televodni nastop v petek, dne 3. m. ob 20. uri v mineraloški predavatelji naše univerze predavanje o temi: Aleš Ušenčnik in moderna filozofska problematika. Predaval bo g. univ. prof. dr. France Weber. Predavanje se bo vršilo v prostorju 70-letnice Aleše Ušenčnika. Vstop prost. Vabiljeni vsi, ki se zanimali.

— Lj. Sokol Ljubljana-Slovenija priredil svoj javni večerni televodni nastop v petek, dne 3. m. ob 20. uri v mineraloški predavatelji naše univerze predavanje o temi: Aleš Ušenčnik in moderna filozofska problematika. Predaval bo g. univ. prof. dr. France Weber. Predavanje se bo vršilo v prostorju 70-letnice Aleše Ušenčnika. Vstop prost. Vabiljeni vsi, ki se zanimali.

— Lj. Sokol Ljubljana-Slovenija priredil svoj javni večerni televodni nastop v petek, dne 3. m. ob 20. uri v mineraloški predavatelji naše univerze predavanje o temi: Aleš Ušenčnik in moderna filozofska problematika. Predaval bo g. univ. prof. dr. France Weber. Predavanje se bo vršilo v prostorju 70-letnice Aleše Ušenčnika. Vstop prost.

Še o krizi naše opere in o kritikih

Nadaljevanje o spisih gg. M. Lipovška in K. v „Ljubljanskem Zvonu“ in listu „1551“

Ljubljana, 3. junija
G. prof. M. Lipovšek piše pogumno da je takole: »Naši glasbeni zavodi, med njimi tudi opera, so vselej zamerili kritikom, če so slabo pisali njih. Opera si je lahko v svesti, da so poročila v dnevnem časopisu vedno del mnogo ugodnejša in milejša, kakor zaslužijo nekatere predstave. Obzirnost poročevalcev, da ne ozdenejo občinstva, meji skoraj na slabost, saj hvalejo tudi tisto, o čemer bi lahko diskretno mokali. Ali ni želja, da koristimo zavodu s tem, da z neugodnimi kritikami ne odganjam občinstva, premalo utemeljena? Ali ne vodi tako ravnanje v diletantizem čitalniške dobe?«

Gosp. K. v »1554« pa pravi: Po predstavi si skoro želimo, da bi nam časopis ob tisti včerajni urki že takoj prinesel kritiko. Ki bi bila duška našemu navdušenju ali razčarjanju, ali nas prisilila do premisljevanja ali celo terjala, naj si ogledamo predstavo še enkrat. Zelo si želimo bolj stvarnega in ne tako čustvenega pogleda. In če že ne stvarne, potem bi hoteli čitati vsaj zamešeno, navdušeno ali pa dočela odobjajoči kritiko. Samo limonad se nam noče, tistih večnih in vsestranskih prizanesljivosti smo siti.«

Po odkliku izvirov limonade in vsestranske prizanesljivosti? Gosp. K. odgovarja: »Izvajalcij v kritiki so zelo tesno povezani med seboj, da so ena sama velika družina. Precesto se družita avtor, igralec ali kritik v eni osebi. Poznamo, osebne, celo politične simpatije in včasih še usminkanje. Finančni dobrobit je kritiku še vedno bolj pri srcu. Kritik ne zna kritiki osebnosti od stvaritve, gledališča pa ni dovojil zrelo, da bi preneslo odgovornost kritika...«

Tole je pa le prehud poper! Toda tudi kritikom je koča že čez in čez podplati postala in se celo takim sumnjenjem samo smejejo. Odgovarjam torej čisto mirno.«

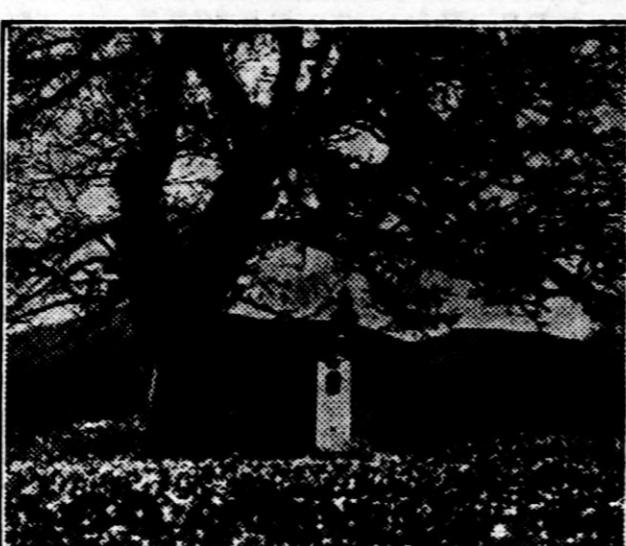
Oba kritika kritikov trdita isto, da opera zamerja neugodne ocene in da naše gledališče ni zrelo, da bi preneslo brezobzirnega kritika, oba grajata, da so kritike milejše kakor predstave zaslužijo, oba podčrpatata, da je kritikom finančni uspeh predstav preveč pri srcu.

Da o dobrobitu naše opere ni niti sledu, temveč da se otepa že dolgo z najbolj zaostno bedo, da vidi strah za inkask nad glavami uprave in vsega opernega osebja, neprstano, sem povedal že v prvem članku. A da prav zato operna uprava ne more angazirati samih res sposobnih solistov, vzdrževati dovolj velikega in odličnega orkestra in zborja ter baleta, pa opremljati zadovoljivo odra in nabavljati zmerom primernih in slogu predstav odgovarjajočih kostumov, je pač jasno.

Kak, naj kritiki, ki vse to vedo, zahtevajo od operne uprave, naj tegi in onega, to in ono odslov in angažira druge, res umetnike, če z višjimi gažami zvezanih novih angažmajev ne more sklepati? Kak naj kritiki zahtevajo, naj nabavi uprava boljšo opremo in vedno novoperi (in opereti) repertoar, ker vendar vedo, da ga ne more plačati, ker je izposojevalna za material in so tiste, ki so operne blagajno previsoke? — Kak naj kritiki zahtevajo, naj se uprava ravna po sistemu Stanislavskoga in poizkuša in pravljiva vsako opero mesece in mesece tako dolgo, da bo predstava v vsaki kreacijski in vsaki osebnosti notranje in zunanjopravnitana do viška populnosti?

Ne, opera v takoj majhnem mestu komaj je Ljubljana, mora producirati toliko in toliko oper in operet brez ozira na čas in počelo osebje brž, brž, pa če vse živci popokajo in vsa grla omagajo. Opera mora tako delati, ker to zahtevajo abonentje, ker pri nas malokdo hodi dvakrat ali trikrat poslušati isto opero, ker pa godrjava vse, ako se ponavlja repertoar izpred mejevec in ker je potem — blagajna prazna. Le zmerom nov repertoar privabljajo naše občinstvo, le z gosti se vzdržuje zanimanje za stare obrabljene opere, le s čim večjo pestrostjo se zadriži abonentje, da vztrajajo do konca sezone. Kakšnega napora zahteva tako tovarniško naglo fabriciranje repertoarja od vsega opernega osebja, mora pač g. prof. L. kot bivši korepetitor vsaj približno vedeti in ga — pravilno in pravilno presojati.

Da, saj se mu je že v naslednjem trenutku komaj je zapisal, da so kritiki s svojo srčno dobrobitnostjo in preveliko prizanesljivostjo sokrivi, aco se v našo opero povrne diletantizem čitalniške do-

Toda više gori in vstran od potov in cest je narcis sedno dovoj. Onstran potoka Jesenica na Plavškem Rovtu so cele poljane bele od samih narcis. Čim višje gori greš, tem več je tega krasnega planinskega cvetja, ki posebno na sončnih holminih s starodavnimi jeseni in visokimi macesnimi, s cvetočimi jablanami in črešnjami tvori nepopisno lepo sliko.

Planinski travniki, posejani z belim cvetjem, se razpenjajo više gori preko velike Metnove in Betelove domačije do gozdniških predelov Rožce in Golice. Konci maju in v prvi polovici junija, bodo tudi gola pobočja zelene Golice posejana z belim cvetjem, ki bo privabilo v ta lepi gorski

39 Vstal je, se otrezel pajka in stopil k vratom. Zakrohotil se je divje v noč in planil ven. Pamela je slišala, kako naglo beži po stopnicah, potem so se pa zaloputnila vrata in zavladala je tišina. Kar se je začulo in močvirja novo hehetanje.

— Hau... hauuu...

Pamela je bila napol mrta od groze.

Iz močvirja se je začul strahoten krik od nepisnih bolečin, potem pa divje rencanje psa.

Končno je vse utihnilo. Tišina je vladala pet, deset minut. Pred zaprtimi vrati je zdaj renčal pes.

Renčal je proseče, potem je pa jel boječe cviliti.

Pamela se je šele tedaj zavedla, da je bil to glas — Nikie.

Omedilela je.

XIV.

Trije potepuhci se tiste noči niso naspali. Napol porušena kolica, spadajoča k Raimovi vili, je bila poplavljena takoj po prvem naluju in prva je pomolila nos iz široke Petrove suknje Nikie. Potem je pa ostro povohala in planila v viharno noč.

Sketch se je prebudil, zaklel in topo pogledal za njo.

— Da se ti le hoče begati v nalu, — je zamrjal zaspano in se obrnil na drugo stran. Podpiri se je glavo z roko in se zopet dvignil, pretegujot ude. Suknjič je bil moker. Dregnil je po vrsti speče tovariša.

— Vstanite, voda nam teče v stanovanje.

Ali g. K. je v stvarni smoti, ko zahteva od dnevnikov takojšnje stvarne in take ter ne take kritike. Resna kritika o veliki glasbeni umetnosti, zlasti še o operi, v kateri sta drugensa petje in glasba z dramatično zastavljeno v skladu z njihovim nalogom. Že takoj sploh in nikjer nikomur mogoča. Že takoj za resno kritiko je treba, da opera resnično dočela, globoko in do detajlov poznaš, da petje, glasbo, incestrarijo in restijo resnično takoj dobro, ali je v vidu, da o vsem mirno sodijo ter si sodbo takoj dobro zapomni (ker v partnerni temi si ne moreš nistar zabeležiti), da lahko nasleden dano svoje opazovanje in sodbo v lepi obliki stresi v kritiki.

V gledališču bi moral kritik s svojega sedeža zaseledovati in ocenjati izključno le predstavo: solista, zbor, balet, orkester, režisera, inšcenatorja, garderober, in razsvetljivevalca. Že same te faktorje kritično dve do tri ure, motriti, zahteva izrednih duševnih naporov. Lahko mi verjamem g. K., da sem po operni veliki noviteti vselej izkoristil. Kajti poročevalci moramo motriti, zaseledovati in takoj ocenjati vrhunca navedenega še glasto in librito, ki sta nam — popoloma neznamenali še opero!

To je več kot dovolj utemeljevanja za dobrohotnost službeni tudi srčno (ne le razumsko) inteligentnih kritikov.

Zase — in gotovo za vse tovarische — ostro odkljanjam najmanjši sum o naši poštenosti ali podsticanje korumpiranosti zaradi osebnosti, znanstva, prijateljstva ali celo politične predstavljnosti. Z nikomur nimamo zvez ali stikov, velike večnosti osebja ne poznamo, za politiko pa se ne pričakamo z nikomer. G. K.-u velja pacito: »Kakršen si sam, tako mislis o drugih. Pa se je globoko vrezal. Tako genitem ne piše! —

Kakor naši akademiki pa si žele tudi naši dnevnični poročili takoj naslednji dan, ker občinstvo zahteva o kulturnih dogodeh takoj čim pre obvestil kakor o drugih. G. K. pa si želi bolj stvarnih in manj čustvenih, navdušenih ali čisto odobjači kritik, odklanja limonade in večno prizanesljive.

Da niso naše gledališča kritike »včer« prizanesljive, priznavata že Lipovšek in K. tem, da pišeta prvi o »zamerah«, a drugi o ne dovoljno »zrelosti« gledališča uprave in osebja, da bi prenesla »odgovornega kritika«.

Ali ni cudno, da sploh kaj napišejo? Naj le pozikusita že gg. L. in K., ampak takisto takoj in istotno brez priprave. Potem bosta prav gotovo skromneja v svojih žejah.

Fr. G. kost, ki jo želi sam. Čim naroči jed, poljubi dami roko, potem pa oba nestropno čakata, kdaj bo natakar prinesel jed.

Počakaj: Gospod pokliče natakarja in mu naroči, naj pokliče še. Z njim stopi v stran in mu skrivaj pove, kaj se bo godilo dalje. Damu ne reče niti besede, tudi če ga prosi, da bi smela izraziti svoje želje pri izberi jedi, ker je njegov največji užitek dano presemeti.

Spor med dvema poročevalkama

Med dvema ženama, ki se je njoju našlo izkazalo na abesinskem bojišču in bilo priznano tudi po poveljstvu armad ter odlikovano, se je vnel v miroljubem Parizu tako hud boj, da sta prišli pred civilno sodišče seinskega departementa. Paula Herfortova, ki je kot dopisnica »Intransigenta« prisostvovala vsemu abesinskemu pohodu in se pozneje udeležila tudi osvajanja Bilbaa, je pred sodiščem napovedala vojno drugi vojni poročevalki Mariji Edith Bonneuilovii. Le-ta se je udeležila v Abesinijskih vojnih narodov.

Tožiteljica je bila namreč v vojski maršala Grazianija in prisostvovala je tudi združenju obih armad, a 2. junija 1936 je maršal Graz an odlikoval za hrabrost z italijanskim vojnim križcem. Zato seveda ne more mirno gledati, kako se šoperi in baha druga vojna poročevalka češča, da je edina ženska na svetu, ki se je udeležila vojne v Abesinijski. Sošča je imelo mnogo preglavje, predno je prepričalo obo poročevalki, da je bilo nujno delo v Abesinijski povsem enakovredno. Končno sta se pobotali tako, da bo dala Bonneuilova odstreliti iz svoje knjige rdeč reklamni pas in plačala neznavno, samo formalno odskodnilo svoji nasprotnici.

Wolfram — kovina smrti

Pot do reke Salue v Burmi je posuta z okostnjadi iskalcev te dragocene kovine

Kdor bo prečital v kemiji podatke o wolframu, bo razočaran. — Ne posebno redka kovina... poveca trdoto jekla... rabi se v industriji električnih žarnic. Še nekaj kemikalij formui in to je vse, kar nam pove kemija o tej kovini. In vendar je wolfram kovina smrti v najozjem pomenu besede. Seveda, kaj je kemiku do tega, da mora sto, in sto ljudi na zemlji izgubiti življenje v lovnu za wolframom in da si betijo inženirje glave, kaj bo, ko te kovino ne več na zemlji. Kdor bi navel to kovino v večji množini, bi bil za vse življene prekobil.

Tsampa — čuvavar wolframa

Plemenite kovine nahajamo večinoma v krajih, kjer lahko človek od vročine in že umre Dragulji leže v pustinjah ali v krajinah, okuženih po tropični mrzlici. Wolfram pa nahajamo v džunglah Burme ali v pustinjah Južne Kalifornije. Po celem dnevi in tednu hodijo iskalci skozi džungle Burme. Globoko v džungli, tam nekje ob reki Salue, se baje dobi wolfram v velikih množinah. Postransko je vprasanje, kako spraviti ga iz džungle, glavno, je, da ga ljudje najdejo. Potem se bo že dobil denar za zgraditev cest in prometnih sredstev. Za wolfram namreč ni nobena žrtve preveč.

Cez dan omaguje v džungli od strašne vročine pomoči te pa zebe. Toda iskalci wolframa morajo naprej, vedno naprej. Pot do reke Salue je tlakovana z okostnjadi umrlih iskalcev. Koga zanima to? Industrija potrebuje wolfram. Neslišno se plazi za iskalci jelen džungle — tsampa, orjak z ogromnim rogjem, strašnjejšim od tigra in kobre skupaj. In zvit, zahrbten kozar roparski morilec. Burmanski trdijo, da je bog napravil iz tsampe čuvavar wolframa. Tridesetkrat na dan se razbeži karavana domaćinov, če se oglasi tsampa. Pogosto se zateko ljudje v močvirje, če se hočejo resiti pred tsampom. Količko je, ki je v džungli.

Milijoni v močvirjih

Nekti iskalci je našel wolfram pri Salweenu ali Salweenu vprav ko se je svetovna industrija silno razburjala, da je wolfram premalo. In tedaj so se napotili od vseh strani pustolovci proti Salweenu. Sami pustolovci. Eini so prihajali z Mandalaže, drugi od vzhoda. Zbiralo se jih je do 3.000. Toda samo 20 jih je prispele do Salweena, vsi drugi so izginuli v džungli. Več sto jih je poščenčil divji jelen tsampa ali pa strupene kače odnosno tigri, mnoge pa je prišli pobrala tropična mrzlica. Slednji je dosegla peščica iskalcev dragocene kovine Salween. Nekaj kultuje je tam že delalo, komaj so se držali na nogah. Skoraj polovica jih ima kotero in ti okužijo ves okraj. Tropični kraji ne pozna higijene. Tu nahajamo wolfram v pesku. Toda dve tretjini rudomontaša pesci ležita pod vodo, a v vodi prezri na florovo tropično mrzlico. Treba je zemljo najprej izsušiti. Končno je vse suho. 4.000 ljudi dela v Salweenu in vsak mesec jih umre 500 do 600. Toda na njihovo mesto prihajajo novi.

Dan za dan stope kuliči do kolen v okuženi vodi in delajo. Nikogar ne silijo delati. Cemu tudi? Neprestano prihajajo novi pustolovci in če jim je sreča naklonjena, prihodi nekod gospodarji, pogledajo in spregevoruski skoraj nobene besede, komej da se tudi pogledata.

Mađari: Gospod pošči vodico med krajem, s katero se vidi po možnosti vse restavracije. Potem preči svoji spremjevalki jedilni list. Rezultat je skoraj vedno isti, da si naročita eno porcijsko z dvanajstimi pomembnimi, so zelo skrbni pri izberi pijač in naglašajo, da mora biti vedno dobra.

Švedi: Gospod vzame jedilni list in ga izberi dani. Dama izbere in naroči zase pričakovanje. Diskusija o pravilni izberi trajala je med jedo in celo pri čini kavi.

Italijani: Izražajo svoje želje po dveh jedilnih listih, izberi zolo hitro in dajojo prednost italijanskemu jedilnu, s tujimi delikatesami pa ne delajo eksperimentov. Jeden hitro med živahnimi pomembnimi, so zelo skrbni pri izberi pijač in naglašajo, da mora biti vedno dobra.

Švedi: Gospod vzame jedilni list in ga izberi dani. Dama izbere in naroči zase pričakovanje. Med jedo spregovorita skoraj nobene besede, komej da se tudi pogledata.

Mađari: Gospod pošči vodico med krajem, s katero se vidi po možnosti vse restavracije. Potem preči svoji spremjevalki jedilni list. Rezultat je skoraj vedno isti, da si naročita eno porcijsko z dvanajstimi pomembnimi, so zelo skrbni pri izberi pijač in naglašajo, da mora biti vedno dobra.

Švedi: Gospod pošči vodico med krajem, s katero se vidi po možnosti vse restavracije. Potem preči svoji spremjevalki jedilni list. Rezultat je skoraj vedno isti, da si naročita eno porcijsko z dvanajstimi pomembnimi, so zelo skrbni pri izberi pijač in naglašajo, da mora biti vedno dobra.

Švedi: Gospod pošči vodico med krajem, s katero se vidi po možnosti vse restavracije. Potem preči svoji spremjevalki jedilni list. Rezultat je skoraj vedno isti, da si naročita eno porcijsko z dvanajstimi pomembnimi, so zelo skrbni pri izberi pijač in naglašajo